

Starostlivosť o pacienta s akútnou peritonitídou liečeného peritoneálnou dialýzou

Mgr. Monika Liščíková
MUDr. Anna Pallaiová

Logman a.s.

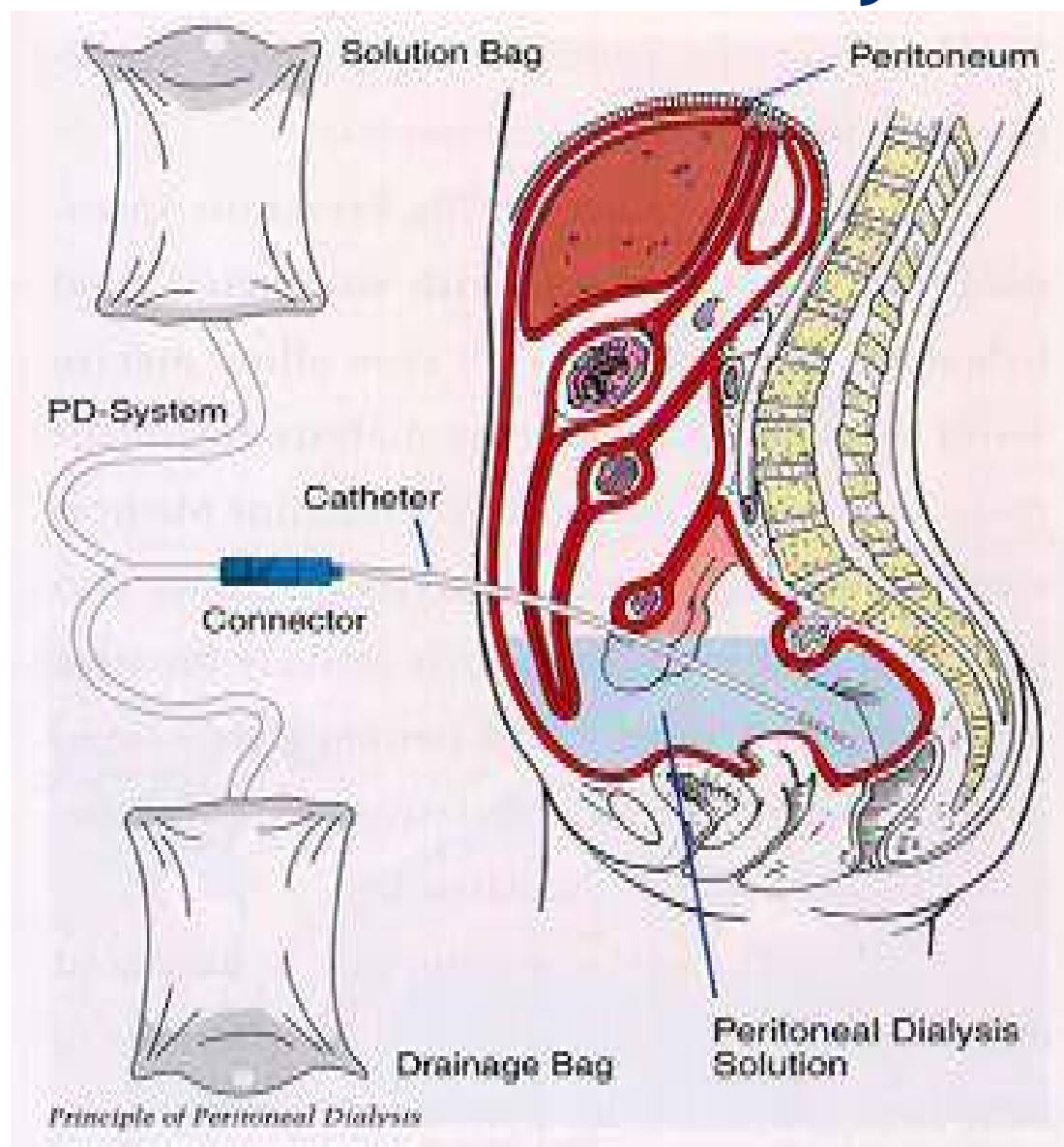
ISO 9001:2000



Chronická renálna insuficiencia

- Chronické zlyhanie obličiek je stav, keď je funkcia obličiek znížená do takej miery, že obličky nie sú schopné udržiavať primerané zloženie vnútorného prostredia organizmu (biochemické ukazovatele) ani za bazálnych, pokojových podmienok, napriek špeciálnym diétnym a liečebným opatreniam
- Liečba: hemodialýza
 peritoneálna dialýza
 transplantácia obličky

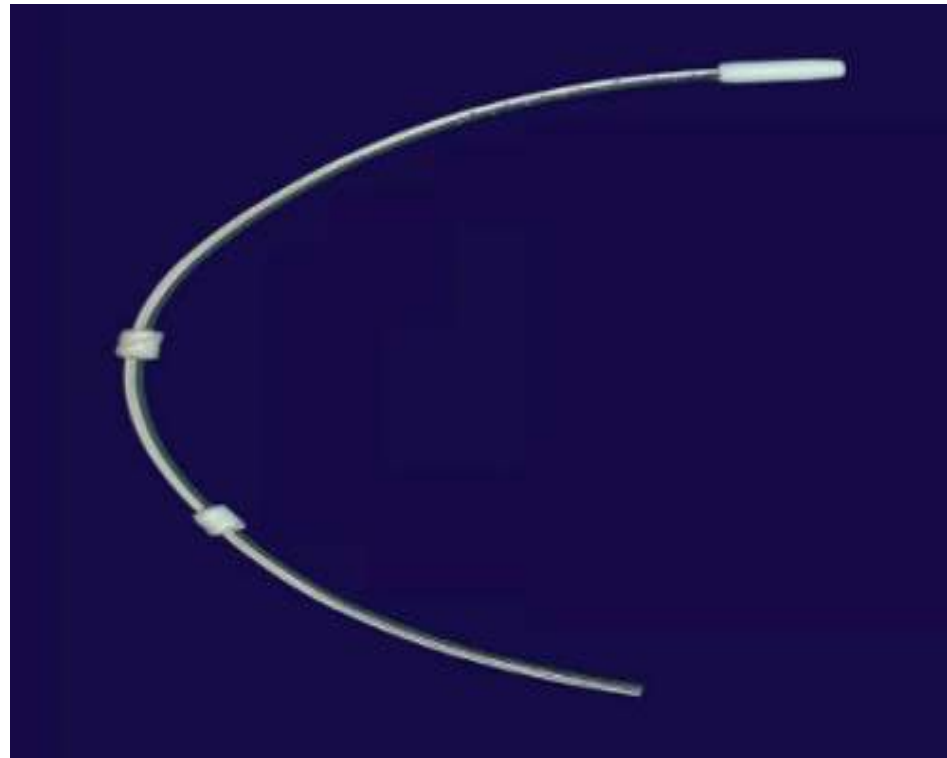
Peritoneálna dialýza



Peritoneálny katéter

Časti PD katétra:

- intraperitoneálna - umiestnená v brušnej dutine
- intramurálna - v podkoží, označovaná ako tunel
- vonkajšia - na povrchu tela



Možnosti v liečbe peritoneálnou dialýzou

CAPD
/kontinuálna
ambulantná
peritoneálna
dialýza/

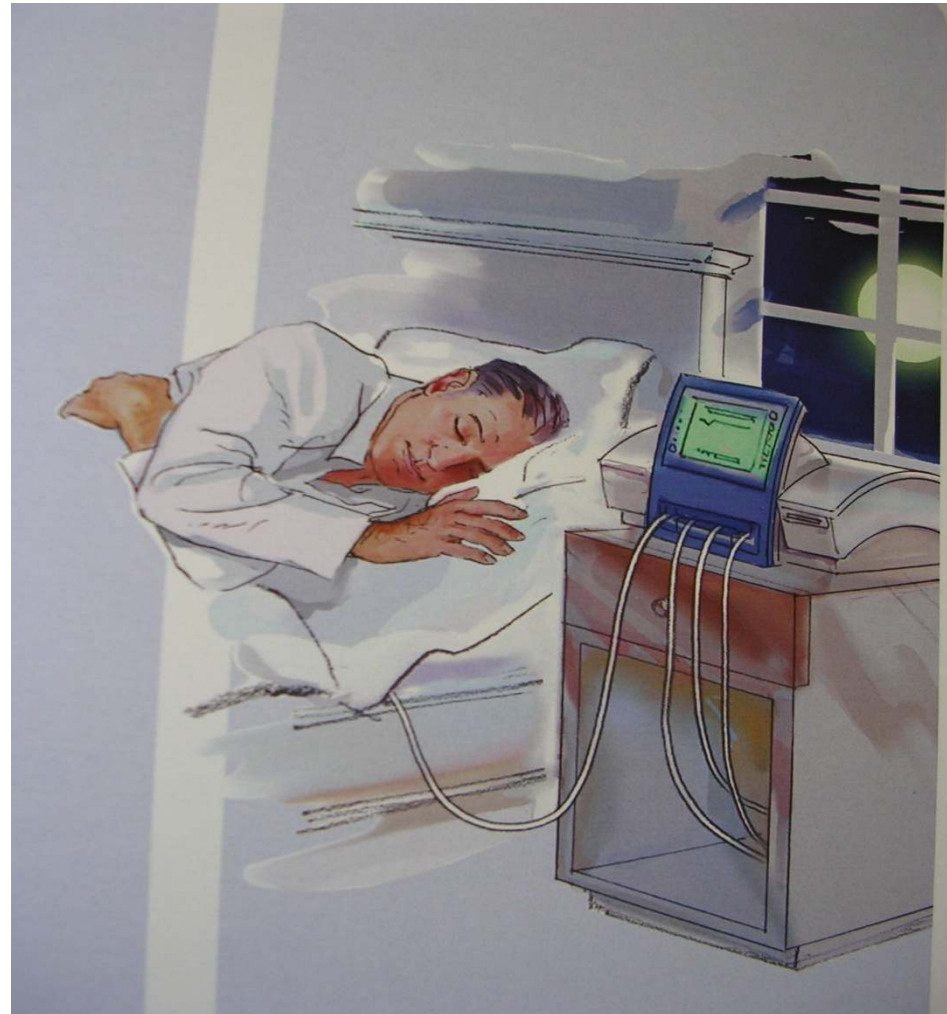






Možnosti v liečbe peritoneálnou dialýzou

APD
/automatizovaná
peritoneálna
dialýza/





Komplikácie pri peritoneálnej dialýze

- neinfekčné: leak, obštrukcia katétra, hernia, bolesť pri napúšťaní a vypúšťaní roztoku, pneumoperitoneum, hemoperitoneum, hydrotorax, odpojenie adaptéra na katétri, poškodenie katétra
- infekčné: infekcia výstupu katétra, tunelová infekcia, **peritonitída** /bolesť brucha, skalený dialyzát, viac ako 100 Le/1ml/

Faktory ovplyvňujúce vznik akútnej peritonitídy

- opakované vstupy do peritoneálnej dutiny
- prítomnosť katétra
- nízke pH roztoku a vysoká osmotická aktivita napusteného dialyzačného roztoku
- nedodržiavanie aseptických podmienok
- neopatrná a nešetrná manipulácia
- nedodržaná hygiena rúk
- zanesenie infekcie z nasofaryngálnej oblasti

Etiológia akútnej peritonitídy

- grampozitívne koky (stafylokoky...)
- gramnegatívne koky (Klebsiela pneumoniae, Escherichia coli...)
- mykobaktérie

Cesty kontaminácie peritonea

- intraluminálna, dotyková
- periluminálna, súvisiaca s katétrom
- transmurálna, enterálna
- hematogénna
- transvaginálna

Klinický obraz akútnej peritonitídy

Subjektívne príznaky

- bolesť brucha
- horúčka
- triaška
- nauzea
- zvracanie
- zápcha
- hnačka

Objektívne príznaky

- citlivé brucho
- spätná citlivosť
- skalený dialyzát /viac ako 100 Le/ 1ml/
- krvavý dialyzát
- hypotenzia
- infekcia exit site /bolestivý tunel/
- hernie
- nafúknuté brucho, oslabená alebo nepočutelná peristaltika

Diagnóza akútnej peritonitídy



- skalený dialyzát
- počet leukocytov v dialyzáte nad $100/\mu\text{l}$
- pozitívny kultivačný nález
- celkové príznaky peritonitídy (bolest' brucha...)

Liečba akútnej peritonitídy a úloha sestry

- z APD previesť pacienta na CAPD režim
- tel. informovať laboratória o klinickom stave pacienta
- urgentné zaslanie a spracovanie materiálu
- laváž dutiny brušnej dialyzačným roztokom
- empirická dávka ATB i.p. /Cefazolin alebo Vankomycin + Ceftazidin alebo GEN/
- pri náleze fibrínových vláken a na zmiernenie bolesti - Heparín, 1% Mesocain, NaHCO₃ i.p.
- edukácia pacienta o diétnom režime
- sledovať UF, zvýšená starostlivosť o PD katéter, overenie správnosti aplikácie liečiv, kontrola pacienta denne
- liečba ATB 14 -21 dní
- **po ukončení ATB liečby vždy výmena transfer setu!!!**

Liečba akútnej peritonitídy



- peritoneálnu dialýzu si robí výlučne **pacient sám** alebo jeho vyškolený rodinný príslušník, resp. **peritoneálna sestra**
- **nikdy** výmenu nerobí zdravotnícky pracovník, ktorý nie je v tomto smere vyškolený!!!

Komplikácie akútnej peritonitídy

- poškodenie peritonea
- zníženie ultrafiltračnej schopnosti peritonea
- sepsa
- absces v dutine brušnej
- porucha funkcie katétra

Komplikácie akútnej peritonitídy

- relaps - tým istým bakt. kmeňom do 4 týždňoch od ukončenia liečby
- recidíva - iným bakt. kmeňom do 4 týždňoch od ukončenia ATB liečby
- opakujúca sa - po 4 týždňoch od ukončenia ATB liečby, tým istým kmeňom
- refraktérna - nereagujúca na ATB liečbu - zakalený dialyzát viac ako 5 dní

Indikácie na zrušenie peritoneálneho katétra

- peritonitída spojená s infekciou tunela alebo chronickou infekciou exit site
- refraktérna, neustupujúca peritonitída napriek primeranej ATB liečbe
- relabujúca peritonitída
- peritonitída spojená s intraabdominálnym patologickým procesom
- peritonitída spôsobená hubami

Prevenencia akútnej peritonitídy

- dôsledná edukácia a reedukácia pacienta
- používanie sterilnej techniky počas výmen
- starostlivosť o PD katéter
- prevenencia črevných a urogenitálnych infekcií
- prevenencia obstipácie
- profylaktické podávanie ATB pred invazívnym zákrokom v dutine brušnej
- pred stomatologickým zákrokom
- pred invazívnym vyšetrením brucha vypustiť dialyzát z dutiny brušnej

Záver



Akútna peritonitída:

- najzávažnejšia komplikácia peritoneálnej dialýzy
- príčina ukončenia peritoneálnej dialýzy

Dôležitá správna a dôsledná edukácia!!!

Ciel' - znížiť výskyt na 1AP \leq 18 mesiacov



Ďakujeme za pozornost’.

**Mgr. Monika Liščíková
MUDr. Anna Pallaiová**

Logman a.s.

ISO 9001:2000

